

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра філософії
Інститут вищої освіти НАПН України
Польське Товариство філософської педагогіки
імені Броніслава Ф. Трентовського (TRF)

**Під знаком Григорія Сковороди:
зоряний час української культури**

МАТЕРІАЛИ
IV міжнародної науково-практичної конференції

*«Гуманістична філософія освіти як складова успішних посттоталітарних
трансформацій»
(6-7 грудня 2018 року)*

Харків
ХНПУ- 2019

ДОСВІД ІНТЕРКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СТІНАХ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені Г.С. СКОВОРОДИ

Триняк М.В., м. Харків

Одним із основних стратегічних питань у державі сьогодні постає необхідність прискореного реформування освітянської галузі, оскільки освіта не встигає крокувати уперед разом із активною модернізацією сучасних суспільств. Але суспільна свідомість фіксує таке запізнення і намагається у різні способи пришвидшити темпи оновлення, що відображається на законодавчому рівні зокрема. Цілісна програма модернізації галузі освіти відповідного рівня презентується проектом «Нова школа», який є широко обговорюваним сьогодні не тільки у колі фахівців, а й пересічними небайдужими громадянами.

Формування сучасної особистості потребує окремої аналітичної роботи в сфері гуманітарного розвитку, серед об'єктивних чинників якого є проект глобального навчання, передумовою якого є розгортання інтеркультурної комунікації. Крім того, визначення сучасного суспільства як «суспільства знань», своєрідний «освітній бум» останніх років, інтенсивний розвиток інформаційних та телекомунікаційних технологій, внаслідок чого сучасне суспільство занурене в глобальну інфосферу, поза якої вже не може ефективно існувати, висуває й нові вимоги щодо освіти.

Отже, освітні інституції, сучасні виховні і дидактичні практики, що розгортаються у реаліях мультикультурного суспільства, можуть залишатися життєздатними лише за умов своєї готовності до інтеркультурного діалогу, успішність якого регулюється академічною спільнотою. Таким чином, інтеркультурна філософія постає інтеркультурною комунікацією, яка виокремлюється як суттєва характеристика постсучасної ідеї університету. Ця комунікація має ускладнений характер, що обумовлюється відсутністю її власного простору, але педагогіка у своїй саморефлексії широко застосовує досвід інтеркультурної та транскультурної комунікації, яка відкриває перспективи формування педагогічної ксенології.

У стінах Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди велику увагу приділяють формуванню особистості з мультикультурними компетентностями, тобто такої, що здатна сама формувати транс культурний простір, здійснювати переміщення з площини інтеркультурної комунікації у площину транс культурної і, навпаки, потребує від вчителя вміння не тільки орієнтуватися у функціональних пропозиціях, а й здійснювати раціональний вибір опцій.

Чималий досвід роботи у галузі міжнародних відносин, де співробітники, студенти, пошукувачі наукових ступенів виступають як із сторони, що приймає, так і із сторони, що відвідує, спонукає до врахування нових параметрів освіти й виховання. Згадані параметри, що зумовлені сучасним етапом розвитку людства, який, в свою чергу, характеризується дією глобальних тенденцій, широким застосуванням інформаційних технологій, прискоренням комунікативних процесів та міграційних потоків, конституюванням мультикультурних спільнот та зростанням міжетнічної напруги, по новому структурують педагогічну реальність, висувають нові вимоги у напрямку посилення інтеркультурної спрямованості освіти.

В університеті розуміють і враховують, що інтеркультурна та транс культурна комунікація надсилають нові імпульси для розбудови сучасної філософії курикулуму, який у реаліях інформаційного суспільства повинен бути гнучким і відкритим до змін, зберігаючи при цьому недоторканими свої конститутивні принципи.

Отже, школа та університети як освітні інститути зазнають змін під впливом культурної та освітньої глобалізації. Віртуалізація соціальної, культурної та освітньої реальності, з одного боку, роблять школу та університет відкритими до інновацій, до засвоєння досвіду інших культур і традицій, а з іншого, стають фактором ризику у суспільстві, дестабілізуючи людське буття через прискорення темпів наукового виробництва і хронічним відставанням від нього освітніх і виховних практик.